

Identidade e arte

Programa

- 14 abril *Que teñen en común Lisipo e Santiago Sierra?*, Susana Cendán
- 15 abril Achega á colección do Museo do Pobo Galego e á exposición *Portas de luz* do CGAC
- 22 abril *Patrimonio cultural inmediato. Vivencias prepedagóxicas no CGAC en Portas de luz*, Alberto González-Alegre
- 28 abril *A convivencia de dous mundos – arte contemporánea e etnografía– nun mesmo espazo*, María José Iglesias
- 29 abril *O achegamento da arte contemporánea a alumnos de ESO e Bacharelato*, María José Iglesias
- 5 maio *A mirada da antropoloxía*, Manuel Vilar
- 6 maio *Pero existe esa cousa chamada arte contemporánea? Unha achega ao debate sobre as novas modalidades artísticas*, Miguel Vázquez Freire
- 12 maio *Arte e identidade. Unha ferramenta educativa transversal dirixida a adolescentes*, Cecilia Bermúdez, Pili López Noya e Natalia Poncela
- 13 maio *Estratexias para traballar coa arte contemporánea nas aulas de secundaria*, Miguel Vázquez Freire

O curso terá lugar de 18:00 a 20:00 h. Os martes as sesións celebraranse no Museo do Pobo Galego e os mércores no CGAC.

Coordinación Museo do Pobo Galego: Ana Estevez
Coordinación CGAC: Cristina Trigo

O curso *Identidade e arte* é un proxecto de colaboración entre o CGAC e o Museo do Pobo Galego. Ambas as dúas institucións museísticas comparten un parque e un contorno único, mais tamén a preocupación pola investigación no ámbito do patrimonio cultural e a revisión de conceptos como *arte*, *cultura* ou *identidade*. Neste senso, hai algúns anos os servizos educativos das dúas institucións puxeron en marcha un proxecto que abrangue conversas con estudantes, visitas guiadas aos dous espazos e material de traballo para a aula. A temática destas accións educativas foi a relación entre a arte contemporánea e cuestións como tradición, cultura ou identidade e cómo as diferentes xeracións de artistas galegos do século vinte se achegaron a elas e participaron dos intensos debates que foron suscitando.

O tema segue a ser motivo de estudo e a experiencia que se desenvolveu hai anos resultou moi interesante e acadou un alto índice de participación. Pensamos que continúa a ser unha liña de traballo aberta na que seguir afondando.

Con este fin propoñemos agora a realización dun curso dirixido ao profesorado do ensino secundario no que se analizarán estas cuestións desde diferentes perspectivas.

En primeiro lugar, profundarase no marco conceptual e histórico dos asuntos a tratar buscando sempre a interdisciplinidade; así, contaremos coas achegas de convidados de ámbitos como a historia da arte, a crítica, a filosofía e a antropoloxía que nos van ir levando a comprender mellor o presente en que vivimos e cómo este se reflicte nas producións artísticas.

No curso tamén se analizarán posibles ferramentas e estratexias educativas para traballar estes temas nas aulas.

Os contidos do Museo do Pobo Galego e da exposición do CGAC *Portas de luz. Unha achega ás artes e á cultura na Galicia dos setenta* permitirán poñer en relación as producións de ambos os dous espazos cos contidos do curso.

Identidade e arte

Curso
Colaboración do CGAC e o
Museo do Pobo Galego

14 abril / 13 maio 2009

Cecilia Bermúdez

Licenciada en Historia da Arte e diplomada en Educación Social pola Universidade de Santiago de Compostela. Comezou a súa andaina profesional no CGAC realizando diversas actividades para o Servizo de Actividades e Proxectos Educativos, entre elas o programa *Charlas con estudantes* e o programa *Arte e identidade cultural* en colaboración co Museo do Pobo Galego. Traballou para outras entidades no eido da educación e a difusión do patrimonio como a Fundación ECCA ou a Asociación Provincial de ANPAS da Coruña. Nos últimos anos exerceu como coordinadora de proxectos culturais desde a empresa privada realizando traballos para diferentes museos e fundacións.

Susana Cendán Caaveiro

Licenciada en Xeografía e Historia pola Universidade de Santiago de Compostela e doutora en Historia da Arte Moderna e Contemporánea pola Universidade Complutense de Madrid. Desde 1999 é profesora de Arte e Modernidade e de Historia da Arte na Facultade de Belas Artes de Pontevedra e desde 2004 imparte docencia tamén na Escola Superior de Deseño Textil e Moda de Galicia. Con anterioridade, foi coordinadora do Servizo de Actividades e Proxectos Educativos do CGAC, asesora cultural no deseño da programación e a posta en marcha do centro de arte Torrente Ballester de Ferrol e crítica de arte no programa *Diario cultural* da Radio Galega, e no xornal *La Voz de Galicia*. Desde 2006 contribúe á sección de crítica de arte no programa *Miraxes* da Televisión de Galicia e colabora na revista especializada en arte contemporánea editada en Galicia *Art Notes*, tarefa que compaxina co comisariado de exposicións.

Alberto González-Alegre

Vigués da colleita do 57, pasou en Santiago a segunda metade dos anos setenta (período sobre o que reflexiona a exposición que acolle o CGAC e da que é comisario). Estudou Xeografía e Historia en Santiago e axiña tomou o camiño da crítica de arte. Traballou no Departamento de Arte do Museo de Castrelos, que nos anos oitenta posuía a mellor colección de arte galega contemporánea á que el contribuíu incorporando obras dos artistas máis novos. Compaxinou esta actividade coa crítica de arte. Nos anos noventa vólcase na renovación da Bienal de Pontevedra realizando exposicións como *Áreas de silencio*, *Fisuras na percepción* ou *Os paseos de Euclides*. A finais de 1997 obtivo en concurso público o posto de director da Fundación Luís Seoane da Coruña onde estivo ata 2004. Desde entón segue desenvolvendo diferentes proxectos coa plástica galega como referencia esencial do seu traballo.

María José Iglesias Vázquez

Licenciada en Belas Artes pola Universidade de Salamanca (especialidade de Pintura) e pola Universidade de Vigo (especialidades de Deseño e Audiovisuais), é doutora na especialidade de Escultura. Desde 1978 vén realizando diversas exposicións de pintura. Comisaría da exposición *Apeiros do século XIX. Esculturas do século XXI*, participou coa súa obra fotográfica (*O mundo dos apeiros*) acompañada da obra escultórica de Luís Borrajo, Ignacio Basallo, Manolo Paz e Silverio Rivas. Na actualidade é profesora de Debuxo

Técnico e Educación Plástica e Visual no IES Ribeira do Louro no Porriño (Pontevedra).

Pilar López Noya

Licenciada en Historia da Arte pola Universidade de Santiago de Compostela. Foi guía de salas no CGAC e técnica de actividades educativas no Museo do Pobo Galego, onde se encargou do programa compartido co CGAC *Arte e identidade cultural*. Participou en diferentes proxectos didácticos. Actualmente forma parte do equipo técnico do Museo da Catedral de Santiago de Compostela.

Natalia Poncela

Pertence e ilustra perfectamente a nova xeración de profesionais relacionados coa promoción da creación contemporánea en Galicia. Desenvolve a súa actividade central, desde hai tres anos, como redactora xefe da revista *Art Notes* e é crítica de arte do programa *Diario cultural* da Radio Galega. Colabora habitualmente con diversas institucións na realización de ensaios para catálogos, como *Novos valores da Deputación de Pontevedra*, *Espazo documental* do CGAC ou *Parlamento de Galicia. Arte Contemporánea*. Vén de coordinar as xornadas *Artes da mediación* no CGAC, e sobresaia a súa implicación en proxectos como o comisariado da exposición *Trompe-la-mémoire* na Fundación Luís Seoane.

Manuel Vilar Álvarez

Licenciado en Xeografía e Historia, doutor en Antropoloxía e máster en Xestión de Bens Culturais. Forma parte de varios proxectos de xestión e difusión do patrimonio cultural. É membro do consello editor de *ADRA*, revista dos socios e socias do Museo do Pobo Galego. Participou en congresos e é autor, entre outros, dos seguintes artigos: "A emoción da metáfora" (no catálogo de Angeles Lloveres, Rut Martínez, Elena Priegue, Consellería de Cultura, Santiago de Compostela, 1997), "As vacas tamén son boas para pensar e pintar" (en *Xurxo Martiño, Antropoética*, Galería Marisa Marimón, Ourense, 1998), "Da escultura e dos seus espazos" (en *25 anos de arte. Cadernos de pensamento e cultura*, A Nosa Terra, Vigo, 2003), "Unha visión do patrimonio e dos museos en Irlanda" (*ADRA*, nº 0, Santiago de Compostela, 2005) e "Ethnographic Museums and Essentialist Representations of Galician Identity" (en *International Journal of Iberian Studies*, 01/02/2008).

Miguel Vázquez Freire

Licenciado en Filosofía e Letras pola Universidade Complutense de Madrid. Na actualidade é profesor de Filosofía e Cultura Audiovisual no IES Eduardo Pondal de Santiago. A súa traxectoria está vinculada á posta en marcha de proxectos editoriais diversos, tanto no aspecto da difusión: a colección Merlín de literatura infantil (Edicións Xerais de Galicia), a revista de banda deseñada *Golfiño...* como na propia produción literaria que é moi extensa e abrangue desde a literatura infantil, xuvenil e para adultos, obras relacionadas co ensino da filosofía, co teatro e os medios de comunicación así como numerosos textos de carácter educativo. É membro de Nova Escola Galega así como dos grupos Enxergo e Nexos de didáctica da filosofía. Na actualidade é vicepresidente de GALIX, asociación galega de literatura infantil e xuvenil.

Destinatarios

O curso está dirixido a profesorado de ESO e Bacharelato.

Número de participantes: 50

Entregarase certificado de asistencia.

Inscrición

O prazo de inscrición das solicitudes para participar no curso rematará cando as prazas estean cubertas e poden dirixirse ao CGAC ou ao Museo do Pobo Galego mediante correo electrónico, teléfono ou fax indicando nome, centro de estudos e área na que imparte docencia, enderezo postal ou electrónico e teléfono de contacto.

Matrícula: 30 €

Membros da Asociación de Amigos do CGAC e do Museo do Pobo Galego: 25 €

Para formalizar a matrícula entregaremos a folla de pagamento unha vez confirmada a inscrición.

Ao remate do curso entregarase un certificado de asistencia.

Número de horas lectivas: 18